

AANGETEKEND MBVO

Bijlage 2 – Openbare versie

Rabobank Nederland
t.a.v. de voorzitter van de Raad van Bestuur,
de heer dr. [REDACTED],
[REDACTED]
Postbus 17100
3500 HG UTRECHT

Datum	24 september 2010
Ons kenmerk	JZ-[REDACTED]
Pagina	1 van 18
Kopie aan	De Brauw Blackstone Westbroek, de heer mr. R.M.I. Lamp
E-mail	[REDACTED]@afm.nl
Betreft	Boeteoplegging aan Rabobank Nederland wegens overtreding van artikel 4:23, eerste lid, Wft

Geachte heer [REDACTED],

Inzake bovengenoemd onderwerp bericht de Autoriteit Financiële Markten (AFM) u als volgt.

1. Inleiding

De AFM heeft besloten aan de Coöperatieve Centrale Raffeisen Boerenleenbank B.A. (Rabobank Nederland) een bestuurlijke boete van € 30.000, - op te leggen wegens overtreding van artikel 4:23, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht (Wft). De bestuurlijke boete wordt aan Rabobank Nederland opgelegd vanwege het overtreden door 5 lokale banken¹ van artikel 4:23, eerste lid, Wft. Deze lokale banken zijn door Rabobank Nederland bij de AFM aangemeld als aangesloten ondernemingen. Op grond van de artikelen 4:5, eerste lid, juncto artikel 2:105, eerste en tweede lid, van de Wet op het financieel toezicht (Wft) geldt het handelen of nalaten van deze 5 lokale banken als het handelen of nalaten van Rabobank Nederland als collectieve vergunninghouder. De bestuurlijke boete wordt om deze reden aan Rabobank Nederland opgelegd.

De boete wordt opgelegd omdat Rabobank Nederland in de periode van januari 2009 tot augustus 2009 in een aantal gevallen niet voldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, doelstellingen en risicobereidheid van de consument met het oog op het aangaan van een kredietbeschermingsverzekering. Hierdoor

¹ Rabobank Bergeijk, Rabobank De Leijstroom, Rabobank De Kempen West, Rabobank Graafschap Noord en Rabobank Peel Noord.

heeft Rabobank Nederland haar advies niet op de ingewonnen informatie kunnen baseren. Daarnaast heeft Rabobank Nederland in een aantal onderzochte dossiers haar advies onvoldoende gebaseerd op informatie die zij wel had ingewonnen.

Hieronder wordt het besluit verder uitgewerkt. Paragraaf 2 bevat een weergave van de feiten die ten grondslag liggen aan het besluit. In paragraaf 3 vindt een beoordeling van de feiten plaats, waarbij ook de zienswijze van Rabobank Nederland wordt besproken. Paragraaf 4 bevat het besluit. De rechtsgangverwijzing is opgenomen in paragraaf 5.

Het relevante wettelijke kader is opgenomen in bijlage 1 bij deze brief. De openbare versie van het besluit treft u aan in bijlage 2.

2. Feiten

2.1 Verloop van het proces

Per brief van 18 augustus 2009, met kenmerk TGFO-[REDACTED], heeft de AFM aan Rabobank Nederland aangekondigd een onderzoek in te stellen naar de kwaliteit van haar hypotheekadviespraktijk en kredietverlening. Het onderzoek is beperkt tot het adviseren over en aanbieden van hypothecair krediet en het bemiddelen in kredietbeschermingsverzekeringen. Daarnaast heeft de AFM informatie opgevraagd ten aanzien van onder andere het aantal afgesloten hypotheeklen, het oordeel compliance en het acceptatiebeleid met betrekking tot het verlenen van hypothecair krediet.

Per brief van 8 september 2009 heeft Rabobank Nederland gereageerd op het informatieverzoek van de AFM van 18 augustus 2009.

Per brief van 24 september 2009, met kenmerk TGFO-[REDACTED], heeft de AFM aan Rabobank Nederland laten weten welke aangesloten ondernemingen geselecteerd zijn voor het onderzoek. De AFM heeft vijf aangesloten ondernemingen betrokken bij haar onderzoek.² Per aangesloten onderneming heeft de AFM aanvullende informatie opgevraagd ten behoeve van de dossiersselectie.

Op 2 oktober 2009 heeft de AFM per e-mail het gevraagde overzicht van Rabobank Nederland ontvangen.

De AFM heeft in het kader van het onderzoek 10 à 20 dossiers per aangesloten bank onderzocht waarbij in de periode 1 januari 2009 – 24 september 2009 [REDACTED] waarbij kredietbeschermingsverzekeringen zijn afgesloten.

² Rabobank Bergeijk, Rabobank De Leijstroom, Rabobank De Kempen West, Rabobank Graafschap Noord en Rabobank Peel Noord.

Per brieven van 19 november 2009³, 26 november 2009⁴ en 1 december 2009⁵, heeft de AFM haar concept onderzoeksrapporten per aangesloten bank aan Rabobank Nederland verstuurd met het verzoek aan Rabobank Nederland om hierop te reageren.

Per brief van 15 december 2009 heeft Rabobank Nederland haar reactie, per aangesloten bank, aan de AFM kenbaar gemaakt.

Per brief van 21 mei 2010, met kenmerk JZ- [REDACTED], heeft de AFM haar voornemen tot het opleggen van [REDACTED] bestuurlijke boetes aan Rabobank Nederland bekend gemaakt. Bij het voornemen is het definitieve onderzoeksrapport, met kenmerk TGFO- [REDACTED], en de bijbehorende bijlagen 1 tot en met 10, gevoegd.

Per e-mail van 26 mei 2010 heeft de gemachtigde van Rabobank Nederland om uitstel gevraagd voor het geven van een mondelinge dan wel schriftelijke zienswijze op het voornemen van de AFM.

Per e-mail van 26 mei 2010 heeft de AFM bevestigd akkoord te gaan met een uitstel tot 30 juni 2010 voor het geven van een zienswijze.

Per e-mail van 14 juni 2010 heeft de gemachtigde van Rabobank Nederland aangegeven dat zij mondeling haar zienswijze ten kantore van de AFM wenst toe te lichten, en heeft de AFM verzocht om hiervoor een datum vast te stellen.

Per e-mail van 14 juni 2010 heeft de AFM aan de gemachtigde van Rabobank Nederland te kennen gegeven dat de mondelinge zienswijze plaats zal vinden op woensdag 30 juni 2010 om 9.30 uur ten kantore van de AFM.

Per e-mail van 25 juni 2010 heeft de gemachtigde van Rabobank Nederland de namen doorgegeven van de aanwezigen namens Rabobank Nederland bij de mondelinge zienswijze. Tevens heeft de gemachtigde aan de AFM kenbaar gemaakt dat het eigen vermogen van Rabobank Nederland € [REDACTED], - en het balanstotaal € [REDACTED], - bedraagt.

Op 30 juni 2010 hebben de heren [REDACTED] en [REDACTED] van Rabobank Nederland en de heer mr. R.M.I. Lamp als gemachtigde, namens Rabobank Nederland, de zienswijze op het voornemen tot boeteoplegging ten kantore van de AFM mondeling toegelicht.

2.2 Feiten die aanleiding vormen voor het besluit

De AFM heeft Rabobank Nederland per brief van 12 november 2008 verzocht een onderzoek uit te voeren naar de kwaliteit van haar adviespraktijk rondom hypotheeken. De uitkomsten van dit onderzoek heeft de AFM op 28 februari 2009 van Rabobank Nederland ontvangen. Rabobank Nederland heeft tijdens haar onderzoek een aantal

³ Kenmerk TGFO- [REDACTED].

⁴ Kenmerken TGFO- [REDACTED], TGFO- [REDACTED] en TGFO- [REDACTED].

⁵ Kenmerk TGFO- [REDACTED].

tekortkomingen geconstateerd.⁶ In een toelichtende brief heeft Rabobank Nederland aangegeven als gevolg van deze tekortkomingen verbetermaatregelen te hebben getroffen, door onder andere ondersteunende instrumenten uit te rollen naar de aangesloten banken.⁷

De AFM heeft op basis van deze toelichting Rabobank Nederland in de gelegenheid gesteld aan te tonen dat deze maatregelen leiden tot een adviespraktijk die voldoet aan de uitgangspunten die de wetgever heeft gesteld. Per brief van 4 mei 2009 heeft Rabobank Nederland de AFM geïnformeerd over de maatregelen die zij heeft getroffen.

Per brief van 2 juli 2009 heeft Rabobank Nederland de AFM vervolgens geïnformeerd over de uitkomsten van een onderzoek naar de kwaliteit van de hypotheekadvisering. In deze brief heeft Rabobank Nederland aangegeven dat zij “voorzichtig tevreden” is met “enkele aandachtspunten”. De AFM heeft daarop besloten een onderzoek in te stellen naar de adviespraktijk en kredietverlening van de bij Rabobank Nederland aangesloten banken.

In het kader van het thema ‘risicoverzekeringen’ is, op basis van artikel 4:23 Wft, onderzocht of de informatie over de financiële positie, de doelstelling en de risicobereidheid van de consumenten door Rabobank Nederland ingewonnen is en of zij haar advies mede gebaseerd heeft op deze informatie.

3. Beoordeling

3.1 Wettelijk kader

Rabobank Nederland heeft op grond van artikel 3:111 Wft een vergunning als centrale kredietinstelling. Op grond van artikel 2:105, vierde lid, Wft is Rabobank Nederland aangewezen als collectieve vergunninghouder. De lokale banken zijn aangesloten ondernemingen als bedoeld in artikel 2:105, eerste en tweede lid, Wft.

Op grond van artikel 4:5, eerste lid, Wft geldt het handelen of het nalaten te handelen van een aangesloten onderneming, als bedoeld in artikel 2:105, eerste en tweede lid, Wft, als handelen onderscheidenlijk het nalaten te handelen van de houder van de collectieve vergunning, in onderhavig geval Rabobank Nederland. De AFM heeft vijf aangesloten ondernemingen betrokken bij haar onderzoek. De overtredingen van deze ondernemingen worden op grond van artikel 4:5, eerste lid, Wft aan Rabobank Nederland toegerekend en als zodanig in dit boetebesluit benoemd.

Artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a en b, Wft

Op grond van artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a, Wft dient een adviseur in het belang van de consument informatie in te winnen over diens financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid,

⁶ Voorbeelden hiervan zijn: [REDACTED]

⁷ Voorbeelden hiervan zijn: [REDACTED]

voorzover dit redelijkerwijs relevant is voor het advies. Ingevolge artikel 4:23, eerste lid, onderdeel b, Wft dient een adviseur er vervolgens zorg voor te dragen dat het advies, voorzover redelijkerwijs mogelijk, mede is gebaseerd op de informatie die hij op grond van artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a, Wft diende in te winnen.

3.2 Beoordeling feiten

Kredietbeschermingsverzekeringen zijn onder te verdelen in werkloosheidsverzekeringen, arbeidsongeschiktheidsverzekeringen en overlijdensrisicoverzekeringen. Bij werkloosheidsverzekeringen en arbeidsongeschiktheidsverzekeringen is in het geval de cliënt werkloos of arbeidsongeschikt wordt maandelijks gedurende een bepaalde periode (een deel van) de kredietlasten verzekerd. Bij overlijdensrisicoverzekeringen wordt eenmalig (een deel van) de kredietsom uitgekeerd als de verzekerde komt te overlijden; met dit bedrag kan (een deel van) het krediet worden ingelost. De premie voor een kredietbeschermingsverzekering kan worden voldaan in de vorm van een maandelijks premie of in de vorm van een eenmalige koopsom. In dit laatste geval wordt de koopsom meegefinancierd in het krediet, waardoor het krediet wordt verhoogd.

De AFM heeft 52 dossiers geselecteerd voor onderzoek naar passendheid van het gegeven advies inzake kredietbeschermingsverzekeringen. Van de 52 geselecteerde dossiers zijn uiteindelijk 50 dossiers onderzocht aangezien er in twee dossiers geen sprake was van het afsluiten van een kredietbeschermingsverzekering.

De AFM heeft het volgende in haar onderzoek geconstateerd:

- In 8 van de 50 dossiers⁸ heeft Rabobank niet afdoende informatie ingewonnen over de gevolgen die het te verzekeren voorval heeft op de financiële positie van de klant, met inachtneming van de bestaande voorzieningen die de klant al heeft getroffen in geval het verzekerde voorval zich voordoet. Hierdoor is het advies niet afdoende gebaseerd op alle relevante informatie ten aanzien van de financiële positie van de klant. Rabobank overtreedt derhalve artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a en b, Wft.
- In 6 van de 50 dossiers⁹ heeft Rabobank niet voldoende informatie ingewonnen over de vraag of de klant bereid is het risico [de lasten van het hypothecair krediet ingeval van inkomensterugval door werkloosheid, arbeidsongeschiktheid of overlijden] zelf te kunnen en willen opvangen. Hierdoor is het advies niet afdoende gebaseerd op alle relevante informatie ten aanzien van de risicobereidheid van de klant. Rabobank overtreedt derhalve artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a en b, Wft.
- In 17 van de 50 dossiers¹⁰ heeft Rabobank wel voldoende informatie ingewonnen ten aanzien van de financiële positie, risicobereidheid en doelstelling van de klant, maar is het advies onvoldoende (mede)gebaseerd op deze ingewonnen informatie. Rabobank overtreedt hiermee artikel 4:23, eerste lid, onderdeel b, Wft.

In totaal heeft de AFM in 24¹¹ van de 50 onderzochte dossiers een overtreding van artikel 4:23 Wft geconstateerd.

8 [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED].
9 [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED].
10 [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED].

¹¹ De AFM heeft feitelijk in 28 van de 50 dossiers een overtreding van artikel 4:23, eerste lid, Wft geconstateerd. Vier dossiers – [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED] – worden niet ten grondslag aan de boete gelegd aangezien het advies ten aanzien van de kredietbeschermingsverzekeringen in deze dossiers na 1 augustus 2009 heeft plaatsgevonden.

3.2.1 Onderzochte dossiers

Rabobank hanteert voor het inwinnen van de benodigde informatie als bedoeld in artikel 4:23 Wft bij haar advies omtrent kredietbeschermingsverzekeringen onder andere de zogenaamde Betaalbaarheidsanalyse. Aan de hand van deze Betaalbaarheidsanalyse kan de adviseur de financiële positie van de consument, indien het te verzekeren voorval – overlijden, arbeidsongeschiktheid, werkeloosheid – zich voordoet, in kaart brengen.

De AFM heeft de volgende bevindingen aangetroffen in de onderzochte dossiers.

- In 4 dossiers¹² is de hoogte van de aan de consument geadviseerde kredietbeschermingsverzekering hoger dan de hoogte die aangegeven wordt in de zogenaamde 'Betaalbaarheidsanalyse', indien het te verzekeren voorval zich zal voordoen. Rabobank Nederland heeft in haar reactie op de concept onderzoeksrapporten geen adequate onderbouwing gegeven voor de hoogte van de geadviseerde kredietbeschermingsverzekering. De AFM acht de enkele stelling dat de hogere verzekering te wijten is aan de klantbehoefte niet voldoende. Uit de dossiers valt derhalve voor de AFM niet af te leiden waarom de consument gekozen heeft voor deze hoogte van de kredietbeschermingsverzekering.

Gelet hierop is de AFM van mening dat Rabobank Nederland haar advies onvoldoende mede gebaseerd heeft op de ingewonnen informatie van de consument. Hiermee heeft Rabobank Nederland artikel 4:23, eerste lid, onderdeel b, Wft overtreden.

- In 13 dossiers¹³ is de hoogte van de aan de consument geadviseerde kredietbeschermingsverzekering hoger dan de hoogte die aangegeven wordt in de Betaalbaarheidsanalyse, indien het te verzekeren voorval zich zal voordoen. Rabobank Nederland heeft in haar reactie op de concept onderzoeksrapporten wel per dossier een onderbouwing hiervoor gegeven. De gegeven onderbouwing aangaande de wens van de consument voor deze specifieke hoogte van de kredietbeschermingsverzekering blijkt echter niet uit de stukken behorende bij het dossier. Gelet hierop is de AFM van mening dat Rabobank Nederland haar advies onvoldoende mede gebaseerd heeft op de ingewonnen informatie van de consument. Hiermee heeft Rabobank Nederland artikel 4:23, eerste lid, onderdeel b, Wft overtreden.

- In 4 dossiers¹⁴ zijn naar het oordeel van de AFM de bij de consument bestaande voorzieningen bij arbeidsongeschiktheid niet voldoende door Rabobank Nederland geïnventariseerd. Uit de loonstrook van de consument blijkt immers dat er al een of meerdere bestaande voorzieningen voor arbeidsongeschiktheid lopen via de werkgever (WIA/ WGA Hiaat). Hiermee heeft Rabobank Nederland artikel 4:23, eerste lid, onderdelen a en b, Wft overtreden.

12 [redacted] en [redacted].
13 [redacted] en [redacted].
14 [redacted] en [redacted].

- In 3 dossiers¹⁵ valt niet uit de loonstrook van de consument af te leiden dat er een bestaande voorziening is voor arbeidsongeschiktheid. Niettemin dient Rabobank Nederland te inventariseren of er bestaande voorzieningen via de werkgever bestaan. De enkele opmerking van Rabobank Nederland dat er geen bestaande voorzieningen waren, betekent niet dat de bestaande voorzieningen, die via de werkgever geregeld zijn, ook daadwerkelijk geïnventariseerd zijn. Hiermee heeft Rabobank Nederland artikel 4:23, eerste lid, onderdelen a en b, Wft overtreden.
- In 6 dossiers¹⁶ is de onderbouwing van Rabobank Nederland, die aan de AFM gegeven is naar aanleiding van de concept onderzoeksrapporten, ten aanzien van de risicobereidheid van de klant voor de geadviseerde verzekering niet reconstrueerbaar na bestudering van de behorende stukken bij het dossier. Hiermee heeft Rabobank Nederland artikel 4:23, eerste lid, onderdelen a en b, Wft overtreden.

In de volgende dossiers werden andere overtredingen geconstateerd dan hierboven beschreven. Deze overtredingen worden hierna per dossier behandeld.

Dossier [REDACTED] – Rabobank De Leijstroom

In dit dossier is de financiële positie van de consument bij overlijden niet ingewonnen bij advies ten aanzien van een overlijdensrisicoverzekering. Naast een bestaande overlijdensrisicoverzekering heeft de heer [REDACTED] een nieuwe verzekering afgesloten in verband met de omzetting naar een nieuwe hypotheek (Rabobank Opbouw Hypotheek). Rabobank De Leijstroom heeft aangegeven dat het hier niet gaat om een nieuwe financiering maar dat het een omzetting van een bestaand obligo betreft. De AFM is van mening dat, aangezien er een nieuwe overlijdensrisicoverzekering wordt afgesloten, Rabobank De Leijstroom informatie dient in te winnen ten aanzien van de financiële positie en risicobereidheid van de consument, om een passend advies te kunnen geven. In het dossier zijn wel inkomensgegevens teruggevonden, maar geen gegevens ten aanzien van de financiële gevolgen bij overlijden, bijvoorbeeld door middel van het invullen van een Betaalbaarheidsanalyse¹⁷. Naar de mening van de AFM is er sprake van een overtreding van artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a en b, Wft.

Dossier [REDACTED] – Rabobank Peel Noord

Uit het formulier *Rekenmodel Betaalbare Hypotheek*, aangetroffen in het dossier, blijkt niet welk bedrag de pensioenverzekering aan de consument uitkeert en wat de invloed hiervan is op de financiële positie van de consument. Hiermee heeft Rabobank Nederland onvoldoende informatie ingewonnen ten aanzien van de financiële positie van de consument. Daardoor heeft Rabobank Nederland haar advies ten aanzien van de betreffende kredietbeschermingsverzekering onvoldoende mede kunnen baseren op de ingewonnen informatie als bedoeld in artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a, Wft. Naar de mening van de AFM is er derhalve sprake van een overtreding van artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a en b, Wft.

¹⁵ [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED].
¹⁶ [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED].

¹⁷ Aan de hand van de Betaalbaarheidsanalyse kan de adviseur immers de financiële positie van de klant, indien het te verzekeren voorval zich voordoet, in kaart brengen.

Dossier [REDACTED] – Rabobank Peel Noord

De Betaalbaarheidsanalyse was in dit dossier foutief ingevuld. Rabobank Nederland heeft achteraf alsnog de financiële positie van de klant in kaart gebracht. De AFM geeft aan dat dit niet aangemerkt kan worden als ingewonnen informatie voorafgaand aan het advies. Het advies was immers al gegeven zonder (volledige) kennis van de financiële positie van de consument. Hiermee heeft Rabobank Nederland onvoldoende informatie ingewonnen ten aanzien van de financiële positie van de consument. Daardoor heeft Rabobank Nederland haar advies onvoldoende mede kunnen baseren op de ingewonnen informatie als bedoeld in artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a, Wft. Naar de mening van de AFM is er derhalve sprake van een overtreding van artikel 4:23, eerste lid, onderdeel a en b, Wft.

3.3 Zienswijze Rabobank Nederland

Rabobank Nederland heeft in haar mondelinge zienswijze, en bijbehorende schriftelijke zienswijze, onder meer het volgende naar voren gebracht:

Algemene opmerking

Rabobank benadrukt haar goede positie in de hypothekenmarkt, in vergelijking met haar concurrenten, ten aanzien van het adviseren en aanbieden van hypotheccair krediet. Het opleggen en publiceren van boetes geeft een verkeerd signaal af. Rabobank erkent dat er verbeterpunten zijn, maar acht het instrument van de boete niet passend.

Ten aanzien van de vermeende overtreding van artikel 4:23 Wft

- Rabobank hanteert voor het inwinnen van de benodigde informatie de zogenaamde Betaalbaarheidsanalyse, die ingevuld wordt aan de hand van de door de klant verstrekte gegevens. De analyse geeft een cijfermatige onderbouwing van de financiële positie van de klant en geeft de financiële gevolgen weer van arbeidsongeschiktheid, overlijden, pensionering en werkloosheid. De uitkomst van deze analyse vormt slechts een indicatie van wat de klant minimaal nodig zal hebben om in de woning te kunnen blijven. De adviseur en de klant spreken op basis hiervan de mogelijkheden door. Op dat moment wordt naar het oordeel van de Rabobank de subjectieve informatie, ten aanzien van doelstellingen en risicobereidheid van de klant, belangrijk.
- De AFM acht het onwenselijk dat klanten geadviseerd worden een ruimere kredietbeschermingsverzekering aan te gaan dan strikt noodzakelijk is. Rabobank is echter van oordeel dat zij aan klanten, die een ‘ruime’ kredietbeschermingsverzekering wensen, een advies in lijn met hun wens – naar objectieve maatstaven – in redelijkheid mag geven. De AFM introduceert een plicht tot terughoudendheid bij het adviseren over kredietbeschermingsverzekeringen die niet in het belang is van de klant en die geen grondslag kent in de toepasselijke wettelijke regeling.
- Rabobank controleert altijd of de klant bestaande voorzieningen heeft. Indien de klant aangeeft dat deze er zijn, zal Rabobank de bestaande voorzieningen meenemen in de Betaalbaarheidsanalyse. Rabobank is het met de AFM eens dat indien op de loonstrook van de klant een verwijzing staat naar additionele voorzieningen, de adviseur hier navraag naar moet doen. De AFM zegt echter dat dit ook het geval is wanneer er geen verwijzing op de loonstrook staat. De enkele stelling dat er geen bestaande voorzieningen waren, betekent volgens de AFM niet direct dat de bestaande voorzieningen via de werkgever ook zijn geïnventariseerd. De AFM impliceert hiermee dat de adviseur ook onderzoek zou moeten doen bij de werkgever. Rabobank meent dat de AFM hierin te ver gaat. Rabobank moet bij het inwinnen van informatie kunnen afgaan op informatie die verstrekt wordt door de klant, zonder nader onderzoek te moeten doen. Dit is slechts anders indien Rabobank signalen ontvangt dat de informatie die de klant

verstrekt onjuist of onvolledig zou zijn. Er geldt immers geen wettelijke ‘verificatieplicht’, de adviseur dient slechts informatie in te winnen.

- Rabobank stelt dat de AFM ten onrechte heeft vastgesteld dat zij geen informatie heeft ingewonnen over de doelstelling en risicobereidheid van de klant, terwijl duidelijk is dat deze punten worden meegenomen in de Betaalbaarheidsanalyse. In elk gesprek over hypothecair krediet komt door middel van de Betaalbaarheidsanalyse de risicobereidheid van de klant ter sprake.
- In de 8 dossiers waarin de AFM heeft gesteld dat er niet afdoende informatie is ingewonnen over bestaande voorzieningen, stelt Rabobank dat er geen informatie hierover door de klant is verstrekt. Indien dit wel het geval was geweest was dit namelijk in de Betaalbaarheidsanalyse meegenomen. Rabobank mag zoals al gezegd rechtens afgaan op informatie die haar wordt verschaft omdat zij een "inwinningsplicht" en geen "verificatieplicht" heeft. In de hier aan de orde zijnde dossiers waren er verder geen signalen dat sprake zou zijn van onjuiste of onvolledige informatie.
- Rabobank is het ook niet eens met de stelling van de AFM dat er in 6 dossiers niet, althans niet afdoende, informatie is ingewonnen ten aanzien van de vraag of de klant bereid is het risico om zelf de lasten van het hypothecair krediet in geval van overlijden of arbeidsongeschiktheid te kunnen en willen opvangen. Het onderwerp van risicobereidheid komt immers dwingend aan de orde door gebruikmaking door de adviseur van de Betaalbaarheidsanalyse. Het is de centrale vraag naar aanleiding van de resultaten van de analyse.
- In 17 dossiers is naar de mening van de AFM het advies niet gebaseerd op de door Rabobank ingewonnen informatie. De AFM beschouwt de uitkomst van de Betaalbaarheidsanalyse als eindpunt, terwijl deze analyse in de relatie tussen adviseur en klant het beginpunt is. In sommige van de 17 dossiers is weinig tot geen informatie opgenomen over de reden van de afwijking van de bedragen uit de Betaalbaarheidsanalyse, waardoor de AFM oordeelt dat het advies niet aansluit bij de ingewonnen informatie. Rabobank meent echter dat feitelijk de adviezen wel gebaseerd zijn op ingewonnen informatie, maar dat Rabobank niet kan aantonen dat deze informatie daadwerkelijk ingewonnen is.

Subsidiaire overwegingen

- Publicatie van de boetes van artikel 115 BGfo en artikel 4:23 Wft zal tot onnodige reputatieschade leiden. Er is in de pers veel aandacht voor financiële ondernemingen die de belangen van de klant niet centraal plaatsten. Rabobank wenst zich met nadruk van deze partijen en praktijken te distantiëren en verzoekt daarom de AFM om er voor te zorgen dat de boetebesluiten niet, of op een zo genuanceerd mogelijke wijze, gepubliceerd worden.
- Rabobank verzoekt de AFM om in haar boetebesluit de belangrijkste overwegingen uit deze zienswijze te citeren, zodat de argumenten van de AFM en het verweer van Rabobank op evenredige wijze worden gepresenteerd.
- Voorts verzoekt Rabobank dat zij de mogelijkheid krijgt voorafgaand aan publicatie inhoudelijk te reageren op de concepttekst voor het persbericht over de boetes.

3.3.1 Reactie AFM op de zienswijze van Rabobank Nederland

Algemene opmerking

Rabobank Nederland beklagt zich over het feit dat de AFM niet gekozen heeft voor een minder zware maatregel. De AFM benadrukt dat overtreding van regels ter voorkoming van overkreditering door de wetgever, gelet op het toepasselijke boetetarief, als ernstig gekwalificeerd wordt, zodat inzet van een bestuurlijke boete in beginsel

geboden kan zijn. In casu is, gelet op de aard en ernst van de overtreding, gekozen voor het opleggen van een bestuurlijke boete, conform het handhavingsbeleid van de AFM.

Ten aanzien van de overtreding van artikel 4:23 Wft

- Rabobank stelt dat het aangaan van ‘ruimere’ kredietbeschermingsverzekeringen een advies is in lijn met de wensen van de klant. De AFM kan zich voorstellen dat dit het geval is, en kan ook volgen dat in de praktijk de adviseur wellicht de wensen van de klant heeft besproken, maar dit blijven slechts aannames. De AFM is van oordeel dat Rabobank niet voldoende aannemelijk heeft gemaakt dat zij de wens van de klant volgde bij het advies van een ‘ruimere’ kredietbeschermingsverzekering. Daarnaast merkt de AFM op dat, indien de wensen van de klant niet aansluiten bij zijn financiële positie, doelstelling, risicobereidheid en kennis en ervaring, de adviseur niet over dient te gaan tot advisering conform de wensen van de klant.

De AFM introduceert geen plicht tot terughoudendheid in het advies. De AFM wijst Rabobank enkel op de wettelijke plicht van iedere financiële adviseur om op grond van artikel 4:23, eerste lid, Wft de risicobereidheid en doelstelling van de klant in te winnen bij het adviseren van kredietbeschermingsverzekeringen.

- De AFM volgt niet de stelling van Rabobank dat de adviseur, volgens de AFM, ook onderzoek zou moeten doen bij de werkgever ten aanzien van bestaande voorzieningen. De AFM wijst Rabobank er echter op dat zij aannemelijk moet maken dat zij deze informatie heeft ingewonnen. Dit kan bijvoorbeeld door middel van het opnemen van een vraag hieromtrent in het formulier *Inventarisatie voor het klantprofiel*. De AFM heeft echter in geen van de onderzochte dossiers een aanwijzing gevonden dat Rabobank dit aspect inwint ten behoeve van haar advies aangaande kredietbeschermingsverzekeringen.

- De AFM volgt evenmin de stelling dat Rabobank de risicobereidheid en doelstelling van klanten inwint door middel van de Betaalbaarheidsanalyse. Dit document is immers uitsluitend bedoeld om de klant inzicht te geven in de financiële situatie indien een van de te verzekeren situaties zich voordoet. Hiermee heeft Rabobank nog geen informatie over de risicobereidheid en doelstelling van de klant ingewonnen. Dit komt volgens Rabobank pas daarna aan de orde, als de adviseur het document Betaalbaarheidsanalyse met de klant bespreekt. Wellicht komen dan de onderwerpen risicobereidheid en doelstelling in dit gesprek aan bod, maar dit wordt niet door Rabobank in het klantendossier vastgelegd. De AFM kan daarom niet nagaan of deze informatie daadwerkelijk door Rabobank is ingewonnen.

Ten aanzien van de subsidiaire overwegingen

- Rabobank voert aan dat publicatie van de boete tot onnodige reputatieschade zal leiden. De AFM wijst hieromtrent op het oordeel van de voorzieningenrechter uit eerdere voorlopige voorzieningen¹⁸ dat met betrekking tot publicatie geen plaats is voor een afzonderlijke evenredigheidstoetsing - op grond van artikel 3:4, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) - en dat de vrees voor reputatieschade geen zelfstandige grond oplevert om de publicatie te schorsen. De AFM kan uitsluitend van publicatie van de boete afzien indien er sprake is van strijdigheid met het doel van het door de toezichthouder uit te oefenen toezicht op de naleving van de Wft. Van een dergelijke strijdigheid is bij mogelijke reputatieschade geen sprake.

- Rabobank verzoekt de AFM om de belangrijkste overwegingen uit haar zienswijze te citeren in het boetebesluit. De AFM merkt hieromtrent op dat de zienswijze altijd wordt meegenomen in het boetebesluit om zodoende op gelijke wijze de standpunten van beide partijen weer te geven.

¹⁸ Zie bijvoorbeeld *LJN BK3958*, 12 november 2009.

Voorts verzoekt Rabobank om de mogelijkheid te krijgen inhoudelijk te reageren op de publicatietekst van de boetes. De AFM merkt op dat, indien Rabobank zich niet kan vinden in de publicatietekst, zij een voorlopige voorziening kan aanvragen bij de Rechtbank Rotterdam. Daarnaast kan Rabobank, binnen 3 werkdagen na bekendmaking van het besluit, aan de AFM kenbaar maken dat er naar haar mening nog vertrouwelijke tekst in de openbare versie van het besluit staat, die geschoond zou moeten worden.

Op grond van het voorgaande komt de AFM tot de conclusie dat de zienswijze van Rabobank Nederland als opgenomen in deze paragraaf niet tot een ander oordeel kan leiden dan dat er sprake is van een overtreding van artikel 4:23, eerste lid, Wft, als geconstateerd in paragraaf 3.2 van dit besluit.

3.4 Hoogte van de bestuurlijke boete

Rabobank Nederland heeft per e-mail van 25 juni 2010 aan de AFM kenbaar gemaakt dat haar eigen vermogen € [REDACTED], - en haar balanstotaal € [REDACTED], - bedraagt. Hieruit volgt dat, op grond van artikel 7, aanhef en onderdeel e, onder 2°, Besluit boetes Wft draagkrachtfactor 5 op Rabobank Nederland van toepassing is. De in de wet voorziene hoogte van de op te leggen boetes, bij toepassing van draagkrachtfactor 5, bedraagt € 30.000, -.

De AFM ziet geen aanleiding om de boete te matigen wegens verminderde ernst van de overtreding dan wel verminderde verwijtbaarheid van de overtreder. Rabobank Nederland heeft voorts geen beroep gedaan op matiging wegens beperkte financiële draagkracht.

Gelet op het bovenstaande ziet de AFM geen redenen om de boete te matigen.

4. Besluit

4.1 Besluit tot boeteoplegging

Op grond van het vorenstaande besluit de AFM om op basis van artikel 1:80, eerste lid, Wft aan Rabobank Nederland een bestuurlijke boete op te leggen wegens overtreding van artikel 4:23, eerste lid, Wft in de periode van januari 2009 tot augustus 2009. Voor deze overtreding geldt op grond van artikel 1:81, eerste lid, Wft juncto de artikelen 2 en 3 van het Besluit boetes Wft, een boetetarief van € 6.000, -.

In artikel 6, eerste lid, Besluit boetes Wft is bepaald dat de hoogte van een boete die wordt opgelegd aan een persoon die behoort tot een van de in dat artikellid genoemde categorieën, mede afhankelijk is van diens draagkracht. Artikel 6, tweede lid, bepaalt dat de draagkracht in de hoogte van de boete tot uiting komt door het boetebedrag te vermenigvuldigen met de op grond van artikel 7 Besluit boetes Wft toepasselijke draagkrachtfactor (factor 1 tot 5). Rabobank Nederland is aan te merken als persoon bedoeld in artikel 6, eerste lid, onderdeel a.

Deze factor is voor Rabobank Nederland, als kredietinstelling, afhankelijk van het balanstotaal. Rabobank Nederland heeft in haar e-mail van 25 juni 2010 aan de AFM kenbaar gemaakt dat het balanstotaal € [REDACTED], - bedraagt. Op grond van artikel 7, aanhef en onderdeel e, onder 2°, Besluit boetes Wft is in dat geval de

draagkrachtfactor 5.

De boete voor overtreding van artikel 4:23, eerste lid, Wft bedraagt op grond van het vorenstaande € 30.000, -.

De bestuurlijke boete van € 30.000, - dient te worden betaald door overschrijving van dit bedrag op de bankrekening van de AFM met nummer [REDACTED] bij [REDACTED] te Amsterdam, onder vermelding van “factuurnummer [REDACTED]”. Voor dit bedrag zal geen afzonderlijke factuur worden verzonden.

Ingevolge artikel 1:85, eerste lid, Wft dienen de boetes te worden betaald binnen zes weken na de inwerkingtreding van dit besluit. Het besluit treedt op grond van artikel 3:40 juncto 3:41 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) in werking op de dag van toezending daarvan. Ingevolge artikel 1:85, tweede lid, Wft wordt door het aantekenen van bezwaar of beroep tegen de beschikking de verplichting tot betaling van de boetes geschorst. De schorsing geldt totdat de beroepstermijn is verstreken of, indien beroep is ingesteld, op het beroep is beslist. Indien de boetes niet worden betaald binnen zes weken na de inwerkingtreding van deze beschikking is wettelijke rente verschuldigd. Deze wordt berekend vanaf de dag na het verstrijken van laatstgenoemde termijn.

4.2 Besluit tot openbaarmaking van de boete

Artikel 1:98 Wft verplicht de AFM om een besluit tot het opleggen van een boete te openbaren nadat dit besluit rechtens onaantastbaar is geworden. Daarenboven verplicht artikel 1:97, eerste lid, onder b, Wft om dit besluit ook openbaar te maken nadat dit aan Rabobank Nederland is toegezonden.

Op grond van het bepaalde in artikel 1:97, tweede lid, Wft geschiedt openbaarmaking van het besluit niet eerder dan nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop het besluit aan de betrokken persoon bekend is gemaakt.

Met de verplichting tot openbaarmaking van bestuurlijke boetes door de AFM beoogt de wetgever de deelnemers op de financiële markten te waarschuwen in het belang van de ordelijke en transparante financiëlemarktprocessen, zuivere verhoudingen tussen marktpartijen en de zorgvuldige behandeling van cliënten¹⁹. Dit is in lijn met de doelen die de inmiddels vervallen sectorale toezichtwetten beoogden te dienen. De AFM kan op grond van artikel 1:98, respectievelijk 1:97, vierde lid, Wft slechts afzien van openbaarmaking van het besluit, indien openbaarmaking in strijd is of zou kunnen komen met het doel van het door de AFM uit te oefenen toezicht op de naleving van deze wet.

Van dat laatste is naar het oordeel van de AFM geen sprake, zodat niet van openbaarmaking kan worden afgezien. Het belang van Rabobank Nederland kan in dit verband niet tot een andere uitkomst leiden. Immers, dat argument heeft geen betrekking op de vraag of openbaarmaking van het besluit in strijd is of zou kunnen komen met het doel van het door de AFM uit te oefenen toezicht op de naleving van de Wft.

De openbaarmaking van de boete zal plaatsvinden door de volledige tekst van het boetebesluit (met uitzondering van vertrouwelijke informatie) op de website van de AFM te publiceren, onder begeleiding van een persbericht

¹⁹ Vergelijk PG 29708, nr. 19, p. 301-303, p. 420-421, nr. 20, p. 30 en nr. 39, p. 8-10.

met de kern van het boetebesluit. Ook wordt een bericht over de boete opgenomen in de periodieke AFM-nieuwsbrief. De AFM kan daarnaast het besluit publiceren door middel van een advertentie in een of meer landelijke dagbladen.

Bijlage 2 bij dit besluit bevat de volledige tekst van het besluit dat op de website van de AFM openbaar zal worden gemaakt, geschoond van vertrouwelijke informatie. Mocht u van mening zijn dat er desondanks vertrouwelijke tekst in staat die geschoond zou moeten worden, dan verneemt de AFM dat graag binnen 3 werkdagen na bekendmaking van dit besluit.

De basis van de tekst die in het te publiceren persbericht en/of de advertentie zal worden opgenomen, is de volgende:

“AFM legt boete op aan Rabobank Nederland voor acceptatiebeleid hypothecair krediet

De Autoriteit Financiële Markten (AFM) heeft op 24 september 2010 een bestuurlijke boete opgelegd aan Rabobank Nederland van € 30.000 voor het geven van niet-passend advies bij kredietbeschermingsverzekeringen.

De boete is opgelegd omdat Rabobank in een aantal gevallen niet voldoende informatie heeft ingewonnen over de financiële positie, doelstellingen en risicobereidheid van de consument met het oog op het aangaan van een kredietbeschermingsverzekering. Kredietbeschermingsverzekeringen verzekeren de consument tegen inkomensterugval in geval van arbeidsongeschiktheid, werkeloosheid en overlijden. Ook heeft Rabobank in een aantal onderzochte dossiers haar advies onvoldoende gebaseerd op informatie die zij wel had ingewonnen.

Rabobank heeft hiermee artikel 4:23, eerste lid, van de Wet op het financieel toezicht overtreden. Dit artikel verplicht financiële ondernemingen die een consument adviseren onder meer om in het belang van de consument en voor zover redelijkerwijs relevant voor het advies, informatie in te winnen over de financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid van de consument. De financiële onderneming dient ervoor te zorgen dat het advies, voor zover redelijkerwijs mogelijk, mede is gebaseerd op deze informatie.

Onderzoek

De boete vloeit voort uit een breder onderzoek naar de hypotheekverstrekking door grote banken in Nederland. Het betrof een onderzoek naar advisering en kredietverstrekking in de periode januari tot september 2009. Daarbij zijn de grootste aanbieders beoordeeld op de manier waarop zij omgaan met de regels rond het adviseren van kredietbeschermingsverzekeringen, het oversluiten van een hypotheek en het verstrekken van kredieten voor de eigen woning. Adviezen moeten passen bij de specifieke situatie van de klant. De hoogte van de hypotheek moet bovendien in de juiste verhouding staan ten opzichte van het inkomen van de klant. Een bank dient daarom een beleid te hebben dat er op gericht is overkreditering te voorkomen. De normen uit de GHF zijn daarbij het uitgangspunt.

Het onderzoek heeft tot het opleggen van handhavingmaatregelen geleid. De AFM sluit niet uit dat meerdere instellingen een sanctie opgelegd krijgen. De betreffende instellingen zijn reeds gewezen op de tekortkomingen bij hun advisering en hypotheekverstrekking. Dit heeft geleid tot aanpassingen onder meer in het beleid, waardoor het risico op fouten bij verstrekking en advisering van hypotheek en kredietbeschermingsverzekeringen is

verkleind. De AFM zal in het belang van de klant de komende tijd de betrokken instellingen blijven volgen om te bezien of de kwaliteit bij het verstrekken en adviseren van hypotheek en kredietbeschermingsverzekeringen blijvend is verbeterd. Hoewel handhavingmaatregelen nodig zijn gebleken om verbeteringen af te dwingen, benadrukt de AFM dat de onderzochte organisaties niet getypeerd worden door een systematische schending van het klantbelang bij de verstrekking en advisering van hypotheek en kredietbeschermingsverzekeringen.

Het in het besluit vervatte oordeel van de AFM kan door belanghebbende(n) ter toetsing aan de rechter worden voorgelegd.

Het volledig besluit kunt u hiernaast downloaden in Pdf-formaat. Bij vragen of klachten kunt u contact opnemen met het Meldpunt Financiële Markten van de AFM: 0900-5400 540 (0,05 euro per minuut).

De AFM bevordert eerlijke en transparante financiële markten. Wij zijn de onafhankelijke gedragstoezichthouder op de markten van sparen, lenen, beleggen en verzekeren. De AFM bevordert zorgvuldige financiële dienstverlening aan consumenten en ziet toe op een eerlijke en efficiënte werking van kapitaalmarkten. Ons streven is het vertrouwen van consumenten en bedrijven in de financiële markten te versterken, ook internationaal. Op deze manier draagt de AFM bij aan de welvaart en de economische reputatie van Nederland.”

Let op: De AFM kan, al naargelang de omstandigheden op het moment van publicatie, bovengenoemde publicatietekst wijzigen of aanvullen.

Publicatie vindt niet eerder plaats dan nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop het besluit tot boeteoplegging aan Rabobank Nederland bekend is gemaakt. De publicatie wordt opgeschort als Rabobank Nederland verzoekt om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht. Publicatie wordt dan in elk geval geschorst, totdat de voorzieningenrechter een uitspraak heeft gedaan.

Als Rabobank Nederland om een voorlopige voorziening vraagt, verzoekt de AFM dit per e-mail ([REDACTED]@afm.nl) aan haar door te geven. Bij gebreke daarvan zal de AFM de boete openbaar maken op de wijze als hiervoor genoemd. Tevens vraagt de AFM Rabobank Nederland het verzoek om voorlopige voorziening per fax toe te sturen (faxnummer 020 - 797 [REDACTED]).

5. Rechtsgangverwijzing

Iedere belanghebbende kan tegen deze beschikking bezwaar maken door binnen zes weken na bekendmaking daarvan een bezwaarschrift in te dienen bij de AFM, t.a.v. Juridische Zaken, Postbus 11723, 1001 GS, Amsterdam. Een bezwaarschrift kan ook per fax (alleen naar faxnummer 020-797 [REDACTED]), per e-mail (alleen naar e-mailadres [REDACTED]@afm.nl) of door middel van het formulier op de website van de AFM (www.afm.nl/bezwaar) worden ingediend. Aan deze elektronische wijze van verzending stelt de AFM nadere eisen die op haar website worden toegelicht. Dat een bezwaarschrift niet aan andere AFM faxnummers of AFM e-mailadressen wordt verzonden dan de hier genoemde, is één van die eisen. De AFM zal het bezwaarschrift alleen inhoudelijk in behandeling nemen als aan bedoelde eisen is voldaan.

Was getekend, te Amsterdam

[REDACTED]

Assistent boetefunctionaris

[REDACTED]

Directeur

Bijlage 1 - Wettelijk kader

Vierde Tranche Algemene wet bestuursrecht (“VT Awb”)

Op 1 juli 2009 is de Algemene wet bestuursrecht gewijzigd door middel van de VT Awb. In de VT Awb is de volgende overgangsbepaling opgenomen:

“Indien een bestuurlijke sanctie wordt opgelegd wegens een overtreding die plaatsvond voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, blijft het recht zoals dat gold voor dat tijdstip van toepassing.”

Wet wijziging boetestelsel financiële wetgeving (“Wwbfw”)

Op 1 augustus 2009 is de Wwbfw in werking getreden. Daarin is de volgende overgangsbepaling (artikel XII) opgenomen:

“Ter zake van overtredingen die hebben plaatsgevonden of zijn aangevangen voor het tijdstip van inwerkingtreding van deze wet, blijft het recht van toepassing zoals dat gold voor dat tijdstip van toepassing.”

Wft

In artikel 4:23, eerste lid, Wft is bepaald:

Indien een financiële onderneming een consument of, indien het een financieel instrument of verzekering betreft, cliënt adviseert:

- a) wint zij in het belang van de consument onderscheidenlijk de cliënt informatie in over diens financiële positie, kennis, ervaring, doelstellingen en risicobereidheid, voor zover dit redelijkerwijs relevant is voor haar advies of het beheren van het individuele vermogen;*
- b) draagt zij er zorg voor dat haar advies of de wijze van het beheer van het individueel vermogen, voor zover redelijkerwijs mogelijk, mede is gebaseerd op de in onderdeel a bedoelde informatie; en*
- c) licht zij, indien het advisering betreft met betrekking tot financiële producten die geen financiële instrumenten zijn, de overwegingen toe die ten grondslag liggen aan haar advies voor zover dit nodig is voor een goed begrip van haar advies.*

In artikel 1:80 Wft is bepaald:

- 1. De toezichthouder kan een bestuurlijke boete opleggen terzake van overtreding van voorschriften, gesteld ingevolge de in de bijlage bij dit artikel genoemde artikelen en de prospectusverordening alsmede terzake van overtreding van artikel 5:20 van de Algemene wet bestuursrecht.*
- 2. De bestuurlijke boete komt toe aan de toezichthouder die de boete heeft opgelegd.*
- 3. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid.*

In artikel 1:81 Wft is bepaald:

- 1. Het bedrag van de bestuurlijke boete wordt bepaald bij algemene maatregel van bestuur, met dien verstande dat de boete voor een afzonderlijke overtreding ten hoogste € 900.000 bedraagt.*

2. *De algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, bepaalt bij elke daarin omschreven overtreding het bedrag van de deswege op te leggen bestuurlijke boete.*
3. *De toezichthouder kan het bedrag van de bestuurlijke boete lager stellen dan in de algemene maatregel van bestuur is bepaald, indien het bedrag van de boete in een bepaald geval onevenredig hoog is.*

In artikel 1:97 Wft is bepaald:

1. *De toezichthouder maakt een besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete ingevolge deze wet na bekendmaking openbaar, indien de bestuurlijke boete is opgelegd terzake overtreding van:*
 - a. *een verbodsbepaling uit deze wet of ingevolge artikel 1:58, tweede lid, 1:58a, tweede lid, 1:58b, tweede lid, 1:58c, derde lid, 1:59, tweede lid, 1:67, eerste lid, 1:77, eerste lid, derde volzin, 4:4, eerste lid, of 4:4a;*
 - b. *een overige bepaling die in de algemene maatregel van bestuur op basis van artikel 1:81, eerste lid, beboetbaar is gesteld met tariefnummer 4 of 5; of*
 - c. *artikel 4:19, 4:20, 4:22, 4:23, 4:24, 4:42 of 4:87.*
2. *De openbaarmaking van het besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete geschiedt niet eerder dan nadat vijf werkdagen zijn verstreken na de dag waarop het besluit aan de betrokken persoon bekend is gemaakt.*
3. *Indien wordt verzocht om een voorlopige voorziening als bedoeld in artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, wordt de openbaarmaking van het besluit opgeschort totdat er een uitspraak is van de voorzieningenrechter.*
4. *Indien de openbaarmaking van het besluit in strijd is of zou kunnen komen met het doel van het door de toezichthouder uit te oefenen toezicht op de naleving van deze wet blijft deze achterwege.*

In artikel 1:98 Wft is bepaald:

Onverminderd artikel 1:97 maakt de toezichthouder een besluit tot het opleggen van een bestuurlijke boete ingevolge deze wet openbaar, nadat het rechtens onaantastbaar is geworden, tenzij de openbaarmaking van het besluit in strijd is of zou kunnen komen met het doel van het door de toezichthouder uit te oefenen toezicht op de naleving van deze wet.

Besluit boetes Wft

In artikel 2 Besluit boetes Wft is bepaald:

Voor de tariefnummers, behorend bij de in artikel 3, 4 en 5 genoemde overtredingen, zijn de boetebedragen als volgt vastgesteld:

<i>Tariefnummer</i>	<i>Boete</i>
1	€ 600
2	€ 1.000
3	€ 6.000
4	€ 24.000
5	€ 96.000

In artikel 3 Besluit boetes Wft is bepaald:

Overtreding van een voorschrift, gesteld in een hierna genoemd artikel van de Wet op het financieel toezicht of in een hierna genoemd artikel van een op die wet gebaseerde algemene maatregel van bestuur, is als volgt beboetbaar:

<i>Wet op het financieel toezicht</i>	<i>Tariefnummer</i>
<i>4:23, eerste en tweede lid</i>	<i>3</i>

In artikel 6, leden 1 t/m 4, Besluit boetes Wft is bepaald:

1. *Indien een boete wordt opgelegd aan een persoon die behoort tot een van de hierna genoemde categorieën, is de hoogte van de boete mede afhankelijk van diens draagkracht:*
 - a. *financiële ondernemingen; (...)*
2. *De draagkracht komt in de hoogte van de boete tot uiting door het boetebedrag, zoals bepaald op grond van artikel 3, 4 en 5, te vermenigvuldigen met de op grond van artikel 7 toepasselijke draagkrachtfactor.*
3. *Indien de toezichthouder niet beschikt over de voor de bepaling van de draagkracht noodzakelijke gegevens, verzoekt hij degene aan wie de boete zal worden opgelegd deze gegevens binnen een door hem te stellen redelijke termijn te verstrekken.*
4. *Indien de betrokkene de in het derde lid bedoelde gegevens niet binnen de in dat lid bedoelde termijn verstrekt, is bij de vaststelling van de hoogte van de boete de draagkrachtfactor vijf van toepassing.*

In artikel 7 Besluit boetes Wft is bepaald:

De in artikel 6, tweede lid, bedoelde draagkrachtfactoren zijn:

e. draagkrachtfactor vijf:

[...]

2° kredietinstellingen en clearinginstellingen met een balanstotaal van ten minste € 50.000.000.000; [...]